

פּו:

	עין משפט נר מצוה
לְדַאבְּגָד הוּזַח טַמִּי פִּכְיָא מִהַ' עֲדוּת הַלֵּכָה ט: לֹא יִמְיִי פִּיָּא מִהַ' סְנֵהדִין הַלֵּכָה ג:	לֹא כִּמְיִי פִיָּג מִהַלְבוּת מִמִּירָם הַלֵּכָה ח: לֹא לִמְיִי שֵׁם הַ' ה:

גְּנִיבָה אַתְחֵלְתָא דמכירה היא. וּאִת' אַמאי מקטלי הא מנ' למימר לפוסלו לעדות זאנו וכ"ט דזעו התראה וכיון דאמרי שהתרו צו למיתה אלמא למיקטליה קא אמו אס כן לחזקיה נמי לקטלו אע"ג דאמו נמי להלקותו דאשכחן צפ"צ דצ"ק (דף מד. וסס) דעידי גניבה ראשונה ושניה אע"ג דאמו לחיובי' חלי נזק כיון דאמו נמי לייעודי משלמי חלי נזק של העדאה עס הכת השלישית כשהוזמו השלש כתות וי"ל דקסבר חזקיה דגניבה לחודה קיימא כמו עידי קדושין ועידי ציאה ואע"ג דמיירי צאתרו ציה מדמקטלי לרבי יוחנן מ"מ לא שייך צהו חיוב מיתה ואפשר דלחזקיה לא צעי התראה ולר' יוחנן צעי אי נמי הש"ס לא חש צטעמא דלפוסלו לעדות זאנו מדאִלטְרִין לעיל למימר להלקותו ושמה אִלטְרִין היכא דמפסיל מעיקרא וקאי:

עבדי מברתי. וּאִת' אי לאו למקטליה קא אמו אס יצאו עדים שאינו עזדו אס כן למאי קא אמו וי"ל דאמו לקיים המקח ואִת' אי דלא אתרו ציה למה לן טעמא דעבדי מכרתי אלא ודאי אתרו ציה אס כן למקטליה קאמי וי"ל דאתרו ציה אחריני ואינהו לא ידעי וכי האי גוונא הוה מצי לשנויי ברש פּרָק היו צודקין (לעיל דף מה.). גבי נערה המאורסה:

אמר רב יוסף בו'. סלקא דעמך דרב יוסף דזאתו עידי גניבה וה"פ מתוך שהוא יכול לומר עבדי מכרתי אס לא היו צאים עידי גניבה אס כן אין צעדותם ממש וחאי דבר הוא ואצי' פריך ליה הא מתוך קאמר דמשמע הלשון דאפילו השתא נמי צתר דאמו עידי גניבה מצי למימר הכי: **קמ"ל** רמיזא לאו בלום הוא. צפ"צ דצ"ק (דף מד. וסס) גבי לייעודי תורא ולייעודי גברא דמסקין התס אלא דקא מרמוזי רמוזי לא דמי לרמיזה דהכא דהתס מיירי ברמיזה חשובה שצכל השלטה ימים זאו אלו עם אלו וקא מרמוזי אכל הכא ברמיזה גרועה איירי דלאו מילתא היא אי נמי דיני נפשות שאני: צמופלא

דתימא רמיזא מילתא היא קמ"ל ירמיזא לאו כלום הוא: **בתנ"י** זקן ממרא על פי ב"ד שנאמר יכי יפלא ממך דבר למשפט ישלשה בתי דינין היו שם אחד יושב על פתח הר הבית ואחד יושב על פתח העזרה ואחד יושב בלשכת הגזית צבאין לזה שעל פתח הר הבית ואומר כך דרשתי וכך דרשו חברי כך לימדתי וכך לימדו חברי אם שמעו אאמר להם ואם לאו באין להן לאותן שעל פתח עזרה ואומר כך דרשתי וכך דרשו חברי כך לימדתי וכך לימדו חברי אם שמעו אמר להם ואם לאו ואלו באין לב"ד הגדול שבלשכת הגזית שממנו יוצא תורה לכל ישראל שנאמר מִן הַמָּקוֹם הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר ה' (ד' קה.) חזר לעירו שנה ולמד בדרך שהיה למד פטור ואם הורה לעשות חייב שנאמר וְהָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה בְּזֶדוֹן אִינוֹ חַיִּיב עַד שִׁיּוּרָה לַעֲשׂוֹת יְתַלְמִיד שְׁהוּרָה לַעֲשׂוֹת פַּטוּר נִמְצָא חוֹמְרוֹ קוּלוֹ: גמ' תנו רבנן כי יפלא ממך דבר במופלא

להלקותו זאנו. ולא העדנו להמיתו שלא ידענו שקופו לחזור ולקלקל: להלקותו זאנו. על הגניבה ולא ידענו שימכרנו: דלא לקי. אגניבה לחודה משום דהוה ליה לאו שניתן לאזהרת מיתת צ"ד שאס ימכרנו יהרג: עידי גניבה **צנפס**. שהעידוהו שגנב נפש: **מדאמר חזקיה אין נהרגין**. אס הזמו לאחר שזאו עידי מכירה משום הכי לוקין שהרי אין סופן למות על עדות זו ולא היו לגצייהו לאו שניתן לאזהרת מיתת צ"ד: **דאי ר' יוחנן כיון דאמר נהרגין**. אס זאו עידי מכירה אחרי

כן קודם הזמה ונגמר דינו ע"פ שמי הכמות והוזמו היכי לקו אס הזמו קודם שזאו עידי מכירה הא הוה ליה לאו דלא תענהי לגצייהו צשעה שהעידו לאו שניתן לאזהרה שלא להעיד כן שאס יעידו ולא יוזמו עד שזאו עידי מכירה ויגמר דינו ויוזמו ימומו: **וכל לאו שניטן לאזהרה צ"ד אין לוקין עליו**. ואפילו יפטרו מן המיתה שהרי לא לאזהרת מלקות ניתן: **אינהו היכי לקו**. הא לאו כאשר זמסו הא ואי משום לא תענה (שמות ט) לאו שאין צו מעשה הוא: **עעדי מכירה כולי ענמא לא פליגי דנהרגין**. אס נגמר דינו על פי שמי הכמות: **לחודה קיימא**. ועידי גניבה אינן צאין להורגו אלא להלקותו אכל עידי מכירה שצאין עמהן ואומרין שהתרו צו למיתה מונעין אותו ממלקות ומחייצין אותו מיתה והוא לה מיתה דבר שלס: **אסתלפא דמכירה**. דקסבר ר' יוחנן לא לקי עלה דלאו שניתן לאזהרת מיתת צ"ד ואינן צאין אלא להורגו ואט"ג דשמיחן צריכות זו לזו והוה ליה כל חדא וחדא חאי דבר מיקטל כרבנן: **ומורה ר' יוחנן צעדים הראשונים של כן סורר ומורה שהוזמו דאין נהרגין**. דאינהו ודאי למלקות אמו כדכתיב ויסרו אותו (דברים כה): **הכל מודים בו**. כלומר יש עדים צנן סורר ומורה שהכל מודים צאחת כתותיו לפטור ויש כת שהכל מודים צו לחיוב ויש כת צנן סורר ומורה שנחלקו חזקיה ורבי יוחנן לפי מה ששמענו צמחלותמן: **שנים אומרים צפנינו גנב**. משל אציו מעות לקנות זשר ויין צפעס שניה אחר שלקה: **ושנים אומרים צפנינו אכל**. הבשר צרשות אחרים דאינו חייב עד שיגנוצ משל אציו ויאכל צרשות אחרים ה) הנך שמי כתות צריכות זו לזו ואין הראשונים יכולין לומר להלקותו זאנו והוה ליה חאי דבר לחזקיה דקבר לה כר"ע דאמר אין נהרגין ולר' יוחנן דאמר נהרגין כרבנן: **עידי מכירה צנפס**. ולא זאו עידי גניבה על כך לפנינו: **הא מסוך קאמר**. אפי' חאי דבר אין כאן שהרי היה לו להזיל נפשו מצ"ד צטענה זו: **וצדלא אמו עידי גניבה**. קאמר רצ אסי וכדפרשית שיהי יכול לומר עבדי מכרתי: **לנכסו**.

אחר שהעידו עידי מכירה זאו עידי גניבה ונגמר הדין ע"פ שניהס: **ואכתי מאי למימרא**. כשהעידו הראשונים לא היה הדין ראו לנגמר על פיהס ויכולין לומר לא היינו יודעין שיזאו עידי גניבה עלינו: דקא מרמוזי רמוזי. הני להני: **בתנ"י** ג' צפי דינין היו שס. צירושלים דמשתעי צה קרא (דברים ין) וקמת ועלית: **אחד יושב על פסח הר הבית**. הוא שער המזרחי שלפנים מן החיל לפני עזרת נשים: **ואחד יושב**. למעלה הימנו כשעברו עזרת נשים וצאין לפני עזרת ישראל: **ואחד צלשס הגזית**. שהיא צנויה צתוך העזרה חליה צקודש וחליה צחול כדלמרמינן צסדר יומא (דף כה.) : **צאין לזה שעל פסח הר הבית**. זקן זה שהורה צעירו ונחלק צ"ד שצעירו עליו והזקיפו הכתוב לעלות לירושלים ולשאול וצאין הוא וצית דין שצעירו לצ"ד זה שעל פסח הר הבית שהרי צו פוגעין תחילה: **סלמיד שהורה לעשות**. תלמיד שלא הגיע להוראה ונחלק על צ"ד שצעירו וזאו לצ"ד הגדול ושאלו וזחר לעירו והורה צתחילה פטור שאין לסמוך על הוראתו והתורה לא חייבה אלא מופלא ומומחה לצ"ד כדלמרר' בגמ' [פג]: **נמצא חומרו קולו**. חומר שהממירו עליו שאינו ראוי להוראה עד שיהא צן ארבעים שנהי עשה לו קל לפטורו מן המיתה:

גמ'

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

מסורת הש"ס

- ↑ נשבת קנא. עירובין ח': כגא קמא עד: מסות יג': שנושט ד.י. ט) צ"ק דכ:] א) וי"ל אומרים כך הגי' במשנה שבמשניות ועיי' מו"טו, ד) הוריות ג., (נפטר המשנה מדקן, (שמות כו, א) (דברים יט, ח) (לעיל עא, א), ט) [נסוטה כב:]

❧

תורה אור השלם

- ↑ בי יפלא מנפך דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין ובין נגע לנגע דברי ריבת בשערך וקמת וצליח אל המקום אשר יבחר ? אִלְדִּיק בּוּ: דברים יז ח
- ↑ ועשית על פי הדבר אשר יצידו לך מן המקום ההוא אשר יבחר ? ושמרת לעשות ככל אשר יורה: דברים יז י
- ↑ והאיש אשר יעשה בידון לבלתי שמע אל הברן העמד לשרת שם את ? אִלְדִּיק או אל השפט ומת האיש ההוא ובקרת קרע מישראל: דברים יז יב

❧

הגהות הב"ח

- ↑ גמ' עדי מכירה נמי ליקטלו:

❧

מוסף רש"י

לאו שניתן לאזהרת מיתת ב"ד. לאזהרת דבר שמיצין עליו מיתת צ"ד (מכות יג): שלא יעשה כן, שמתחייב עליו מיתת צ"ד (עירובין יח: ב"ק עה:). אין לוקין עליו. דמיתת צ"ד הוא ענשו של לאו (ב"ק עה:) שלא ניתן לאו זה לאזהרת עונש מלקות כשאר לאוין, שהרי הוצרך להוסיפו, שאס לא כן לא יוכל לחייבו מיתה (מכות יג): אפילו לא התרו צו למיתה והתרו צו למלקות, דהשתא לא מיקטיל, אפילו הכי לא לקי, דלאזהרת מיתה ניתן ולא למלקות (עירובין יח:).